

๑๒

ผู้ชี้ทางสว่าง

นรชนใดห่อปลาเน่าด้วยใบหญ้าคา แม้ใบหญ้าคาของ
นรชนนั้น ก็ย่อมมีกลิ่นเน่าฟุ้งไป ฉนั้นใด การเข้าไปเสพคนพาล
ก็ฉนั้นนั้น นรชนใดห่อกฤษณาด้วยใบไม้ แม้ใบไม้ของนรชนนั้น
ก็ย่อมหอมฟุ้งไปฉนั้นใด การเข้าไปเสพนักปราชญ์ก็ฉนั้นนั้น
เพราะเหตุฉนั้น บัณฑิตรู้ความเปลี่ยนแปลงของตน จุจห่อใบไม้
แล้ว ไม่ควรเข้าไปเสพอสัตบุรุษ ควรเสพแต่สัตบุรุษ ด้วยว่า
อสัตบุรุษย่อมนำไปสู่่นรก สัตบุรุษย่อมพาให้ถึงสุคติ

ผู้ชี้หนทางสว่าง

๑๐๘

การเจริญภาวนาเป็นทางลัดที่สุดที่จะกลั่นกาย วาจา ใจ
ของเราให้ใส สะอาด บริสุทธิ์ ความบริสุทธิ์เป็นบ่อเกิดแห่งบุญกุศล
เป็นทางมาแห่งความสุขและความสำเร็จทั้งมวลในชีวิต ถ้าเรามี
ความบริสุทธิ์มาก บุญก็เกิดขึ้นได้มาก ถ้ามีความบริสุทธิ์น้อย
บุญก็ลดหย่อนลงไป เราจึงควรเจริญภาวนาอย่างสม่ำเสมอทุกๆ
วัน เพื่อให้ชีวิตของเรามีความสุขความสำเร็จ จนกระทั่งเข้าถึง
ความสุขที่แท้จริง อันเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา

มีพระบาลีใน ขุททกนิกาย ชาดก กล่าวไว้ว่า

“ปุตติมจณฺหํ กุสละเคน	โย นโร อุปนยหติ
กุสาปปี ปุตฺติ วายนฺติ	เอวํ พาลูปเสวนา
ตคฺครณฺจ ปลาเสน	โย นโร อุปนยหติ
ปตฺตดาปปี สุรภี วายนฺติ	เอวํ ธีรูปเสวนา
ตสฺมา ปลาสปฺภูสฺเสว	ณฺตวา สมฺปากมตฺตโน
อสฺนเต นฺนูปเสเวยฺย	สนฺเต เสเวยฺย ปณฺทิตो
อสฺนโต นิรยํ เนนฺติ	สนฺโต ปาเปนฺติ สุกคฺติ

นรชนใดห่อปลาเน่าด้วยใบหญ้าคา แม้ใบหญ้าคา
ของนรชนนั้น ก็ย่อมมีกลิ่นเน่าฟุ้งไป ฉันทใด การเข้าไปเสพ
คนพาล ก็ฉันทนั้น นรชนใดห่อกฤษณาด้วยใบไม้ แม้ใบไม้ของ
นรชนนั้น ก็ย่อมหอมฟุ้งไปฉันทใด การเข้าไปเสพนักปราชญ์ก็

ผู้ชี้หนทางสว่าง

๑๐๕

ฉันทัน เพราะเหตุฉันทัน บัณฑิตรู้ความเปลี่ยนแปลงของตน
ดุจท่อใบไม้แล้ว ไม่ควรเข้าไปเสพอัสตบรุษ ควรเสพแต่สัตบรุษ
ด้วยว่า อัสตบรุษย่อมนำไปสู่นรก สัตบรุษย่อมพาให้ถึงสุคติ”

บัณฑิต คือคนที่มีใจผ่องใสอยู่เสมอ มีความเห็นถูกต้อง
รู้ว่าอะไรดี อะไรชั่ว อะไรถูก อะไรผิด อะไรเป็นบุญ อะไรเป็นบาป
ดำเนินชีวิตด้วยสติและปัญญา ทั้งสอนตนเองได้ และสอนผู้อื่นได้
ใครไปคบหาสมาคม ก็จะได้รับชักนำให้ละเว้นความชั่ว ทำ
แต่ความดี ปิดประตูบาปบุญ และนำทางไปสู่สุคติโลกสวรรค์ได้
เหมือนอย่างพระเจ้าพรหมทัต ที่ได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากพระ-
โพรหัสตวั จึงกลับตัวกลับใจเลิกทำบาปกรรมได้ เพราะการคบหา
บัณฑิตนั่นเอง

*เรื่องมีอยู่ว่า **พระเจ้าพรหมทัต** ท่านหลงผิด ไปติดใจใน
การเสวยเนื้อมนุษย์ จึงทำบาปกรรมจนถูกเนรเทศออกไปจากเมือง
พระองค์ได้ไปอาศัยอยู่ใต้ต้นไทรในป่า เปลี่ยนชื่อเป็น **โจรปริสาท**
คอยดักรฆ่าคนที่เดินทางผ่านมา แล้วเอาเนื้อมากิน จนชาวนี้อือ
กันไปทั่วชมพูทวีป

ผู้ชี้หนทางสว่าง

๑๑๐

วันหนึ่ง ท่านไปจับพระราชาทัวทั้งชมพูทวีป เพื่อ
บูชายัญรูกขเทวดาประจำต้นไทร ยกเว้น **พระเจ้าสุตโสม** ซึ่งเป็น
พระโพธิสัตว์ เพราะพระองค์เคยแนะนำสั่งสอนในสมัยที่เรียน
อยู่ด้วยกัน ฝ่ายรูกขเทวดามีความกังวลใจ ไม่ปรารถนาจะให้
ใครมาทำบาปที่วิมานของตนเอง จึงไปเข้าเฝ้า **ท้าวจาดุมหาราช**
และ **ท้าวลักกะ** เพื่อขอให้มาช่วยห้ามโจรด้วย

ท้าวลักกะแนะนำว่า ให้บอกโจรไปจับพระเจ้าสุตโสมมา
อีกองค์หนึ่ง พระเจ้าสุตโสมท่านเป็นบัณฑิต มีปัญญามาก
พระองค์จะสั่งสอนโจรปรีชาทให้กลับใจ เลิกกินเนื้อมนุษย์ รูกข-
เทวดาก็ทำตาม ไปแสดงอานุภาพให้โจรเห็น แล้วบอกให้ไปจับ
พระเจ้าสุตโสมมา วันรุ่งขึ้นโจรไปจับพระเจ้าสุตโสม ในขณะที่
ทรงทรงสนานอยู่

เพื่อยุวันนั้น พระเจ้าสุตโสมมีสัญญาว่า จะกลับไปฟัง
ธรรมจากพราหมณ์ เพราะพระองค์เป็นผู้รักษาสัจจะและใฝ่ใน
การศึกษา จึงบอกโจรว่า จะขอกลับไปฟังธรรมจากพราหมณ์
ตามสัญญาก่อน แล้วจะกลับมาให้กิน ตอนแรกโจรปรีชาทไม่
ยอมเชื่อว่า คนที่พ้นจากมือของตนไปแล้วจะยอมกลับมาอีก แต่
ครั้นพระเจ้าสุตโสมปฏิญาณถึงสัจจะของพระองค์ แล้วจะ
ทำการสาบาน จึงยอมปล่อยตัวไป และคิดว่า ถ้าพระเจ้าสุตโสม
ไม่กลับมา ก็ไม่เป็นไร ตนเองก็เป็นกษัตริย์เหมือนกัน จะเอาเลือด

ผู้ชี้หนทางสว่าง

๑๑๑

จากแขนของตนมาบูชาัญญแทน

เมื่อพระเจ้าสุตโสมกลับไปฟังธรรมและพระราชนาน
รางวัลแก่พราหมณ์แล้ว ก็ไปทูลลาพระราชบิดาพระราชมารดา
แล้วเสด็จกลับไปหาโจรปริสาทอีกครั้ง ขณะนั้น โจรกำลังก่อไฟ
และนั่งถากหลาวอยู่ เมื่อเห็นพระเจ้าสุตโสมเสด็จมาก็ดีใจ
แต่อดแปลกใจไม่ได้ว่า ทำไมพระเจ้าสุตโสมถึงได้รักล้นจะยิ่งกว่า
ชีวิต ทั้งๆ ที่ทรงรู้ว่า หากกลับมาจะต้องถูกโจรเช่นตนกินเนื้อ
ของพระองค์อย่างแน่นอน จึงทูลถามว่า

“พระองค์เห็นอานิสงส์อะไรในลัจจะ ถึงได้ยอมทิ้ง
ปราสาทราชมณเทียร และทุกสิ่งทุกอย่างแม้ชีวิตกลับมาอีก”

พระเจ้าสุตโสมจึงทรงแสดงอานิสงส์ของลัจจะว่า “ลัจจะ
ย่อมดีกว่ารสทั้งหลายที่มีอยู่ในแผ่นดิน เพราะสมณพราหมณ์
ที่ตั้งอยู่ในลัจจะ ย่อมข้ามพ้นฝั่งแห่งความเกิดและความตายได้”

โจรปริสาทมองดูพระพักตร์อันเบิกบาน และกิริยาที่
องอาจดุจพญาราชสีห์ของพระเจ้าสุตโสม แล้วทูลถามว่า
“พระองค์ไม่กลัวตายเลยหรือ”

พระเจ้าสุตโสมตอบว่า พระองค์ได้ทำความดีทุกอย่างไว้
อย่างเต็มเปี่ยมบริบูรณ์แล้ว สิ่งที่ต้องทำทุกอย่างก็ทำเสร็จแล้ว
พระองค์จึงไม่กลัวตาย ไม่กลัวการเดินทางไปสู่ปรโลก โจรปริสาท

ผู้ชี้หนทางสว่าง

๑๑๒

ได้สดับพระดำรัส จิตใจก็หวั่นไหว เขาคิดว่า “ถ้าเรากินสัตบุรุษ ผู้สละบวรด้วยคุณธรรมอย่างนี้ ศีรษะของเราจะต้องแตกเป็น ๓ เลี่ยงแน่”

จึงได้อ้อนวอนพระเจ้าสุตโสมให้แสดงธรรมที่ได้ฟังมา จากพราหมณ์ เพื่อตนจะได้รู้จักบาปบุญคุณโทษบ้าง

พระเจ้าสุตโสมจึงตรัสพระคาถา อันเป็นพระดำรัสของ พระกัลลสปลัสมาสัมพุทธเจ้า ที่พระองค์ได้สดับมาจากพราหมณ์ว่า

“การสมาคมกับสัตบุรุษเพียงคราวเดียวเท่านั้น ย่อม รักษาผู้สมาคมนั้นได้ การสมาคมกับอสัตบุรุษแม้มากครั้งก็ รักษาไม่ได้ พึงคบกับสัตบุรุษ พึงทำความสนิทสนมกับสัตบุรุษ เพราะบุคคลรู้สัทธิธรรมของสัตบุรุษแล้ว ย่อมมีแต่ความ เจริญไม่มีความเสื่อม

ราชรถที่เขาทำให้งามวิจิตรยังเก๋คร่ำคร่าได้ สรีระ ร่างกายก็เข้าถึงความชราได้ ส่วนธรรมะของสัตบุรุษ ย่อม ไม่เข้าถึงความชรา สัตบุรุษกับสัตบุรุษด้วยกันย่อมรู้กันได้

ฟ้าและแผ่นดินไกลกัน ผึ้งข้างโน้นของมหาสมุทรเขากล่าวว่าไกลกัน แต่ธรรมะของสัตบุรุษและของอสัตบุรุษ ท่านกล่าวว่าไกลกันยิ่งกว่านั้น”

โจรโปริสาทได้ฟังธรรมแล้ว มีจิตใจอ่อนโยน ความปิติได้

ผู้ชี้หนทางสว่าง

๑๑๓

แผ่ซ่านไปทั่วกาย จึงกราบทูลว่า จะถวายพรแด่พระเจ้าสุตโสม ๔ ข้อ

พระเจ้าสุตโสมจึงขอพรข้อแรกว่า “ขอให้หม่อมฉันได้เห็นพระองค์มีสุขภาพแข็งแรงตลอดร้อยปี” ข้อที่ ๒ “ขอพระองค์อย่ากินกษัตริย์ ๑๐๑ พระองค์นั้นเลย” และข้อที่ ๓ “ขอให้พระองค์ปล่อยกษัตริย์ ๑๐๑ พระองค์นั้น กลับไปสู่แว่นแคว้นของตนเถิด” โจรโบราณาทยอมถวายพรทั้ง ๓ ข้อตามลำดับ พระเจ้าสุตโสมขอพรข้อที่ ๔ ว่า “ขอพระองค์จงเว้นเนื้อมนุษย์เสียเถิด”

โจรโบราณาทติตรสเนื้อมนุษย์มาก คิดว่าถ้าขาดเนื้อมนุษย์ตนคงมีชีวิตอยู่ไม่ได้ จึงอ้อนวอนให้พระเจ้าสุตโสมขอพรอย่างอื่นแทน แต่พระเจ้าสุตโสมยังทรงยืนยันว่า จะขอให้โจรเลิกกินเนื้อมนุษย์ และให้โอวาทว่า

“คนใดมัวรักษาของรักอยู่ว่า นี่เป็นที่รักของเรา ทำตนให้เหินห่างจากความดี เสพของรักทั้งหลายอยู่ เหมือนนักเลงดื่มสุราที่เจือไปด้วยยาพิษฉะนั้น คนนั้นจะได้ทุกข์ในเบื้องหน้า ส่วนบุคคลใดในโลกนี้ รู้สีกตัวแล้ว ละของรักได้ เสพจริยธรรม แม้ด้วยความฝืนใจ คนนั้นจะได้สุขในเบื้องหน้า เพราะความประพฤตินั้นแล”

ผู้ชี้หนทางสว่าง

๑๑๔

เมื่อให้อิวาทแล้ว ทรงประสงคจะให้กำลังใจโจรโปริสาท มีความอาจหาญในการสละนื้อมนุษย์ จึงตรัสว่า

“นรชนพึงสละทรรพ์เพื่อรักษาอวัยวะ พึงสละอวัยวะ เพื่อรักษาชีวิต เมื่อระลึกถึงธรรมะ พึงสละอวัยวะ ทรรพ์ และแม้ชีวิตทั้งหมดเถิด”

โจรโปริสาทได้ฟังดังนั้น ก็ตัดใจจากความอาลัยใน นื้อมนุษย์ ได้คิดว่า

“ท่านสุตโสมเป็นอาจารย์ของเรา และเราได้พูดไปแล้ว ว่าจะถวายพรแด่พระองค์ ชีวิตเราเกิดมาชาติหนึ่ง ถึง อย่างไรก็ต้องตาย เราจะเลิกกินนื้อมนุษย์ เพื่อถวายพรแด่ พระองค์”

ในที่สุดโจรโปริสาทยอมถวายพร เลิกกินนื้อมนุษย์ แล้ว รับศีล ๕ จากพระเจ้าสุตโสม พระโพธิสัตว์ให้โจรโปริสาทรับศีล ๕ และได้พาโจรกลับสู่กรุงพาราณสี ให้ครองราชสมบัติดั้งเดิม พระเจ้าโปริสาททรงบำเพ็ญทานด้วยความไม่ประมาท ครองราชย์ ด้วยทศพิธราชธรรม ไม่ล่าเอียง และทำความดีจนตลอด พระชนมชีพของพระองค์

เราจะเห็นว่า การคบบัณฑิต จะทำให้เราได้รับการ ถ่ายทอดความรู้และคุณธรรม ทำให้เราพลอยเป็นบัณฑิต ดำรง

ผู้ชี้หนทางสว่าง

๑๑๕

ชีวิตอยู่ด้วยศีล สมาธิ ปัญญาไปด้วย เปรียบเสมือนใบไม้ที่
ห่อหุ้มของหอม ซึ่งจะพลอยหอมตลบอบอวลไปด้วยฉะนั้น
การคบบัณฑิตจึงเป็นมงคลอย่างยิ่ง จะทำให้ชีวิตของเราประสบ
แต่ความสุขความเจริญ และจะดีที่สุดถ้าเราได้คบกับบัณฑิต
ภายใน คือเข้าถึงพระธรรมกาย ซึ่งเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานที่อยู่
ในตัวของเราทุกคน พระธรรมกายเป็นแหล่งแห่งความสุขและ
คุณงามความดีทั้งมวล เพราะฉะนั้นขอให้ทุกท่านปฏิบัติธรรมให้
สม่ำเสมอ หมั่นทำใจหยุดใจนิ่ง ให้เข้าถึงพระธรรมกายกันทุกๆ คน

